

Šiandien, diena anksčiau nei Lietuvos sportininkai, savo vaidmenį Paryžiaus paralimpinėse žaidynėse pradeda golbolo (aklujų riedulio) teisėjas iš Lietuvos – panevėžietis Romualdas Vaitiekus.

„Teisėjauti Paralimpinėse žaidynėse yra didesnė atsakomybė, tačiau savotiškai lengviau, nes komandos – tiek žaidėjai, tiek treneriai – būna labiau susikaupę ir nedaro kvailų klaidų, neperžengia ribų darydami spaudimą teisėjams. Kitas niuansas – golbolas paprastai žaidžiamas tyloje, o golbolo „Paris Suid“ arena talpina 5000 žiūrovų, tad teisėjų pareiga – suvaldyti minios triukšmą, kad žaidėjai girdėtų skambantį golbolo kamuolį“, – sako jau antrose paralimpinėse žaidynėse – Tokijo ir Paryžiaus – teisėjaujantis 48-erių R. Vaitiekus.

Jis yra Lietuvos golbolo teisėjų asociacijos narys, kuri yra vienintelė pasaulyje golbolo teisėjų organizacija, įkurta 2007 metais norint sudaryti sąlygas Lietuvos teisėjams tobulėti ir kelti savo kvalifikaciją tarptautiniuose turnyruose. Kadangi teisėjavimas yra pomėgis, ne darbas, priklausant asociacijai teisėjams yra lengviau rasti finansavimą ir tobulėti.

Gera vardą pasaulyje susikūrę Lietuvos golbolo teisėjai darbavosi daugelyje paralimpinų žaidynių: Atlantoje teisėjavo Rimantas Venckutonis, teisėjų asociacijos įkūrėjas ir prezidentas, Pekine ir Londone – Vilma Venckutonytė, Rio de Žaneire – Vilma Bašinskaitė, Tokijuje – Vaida Pokvytytė ir R. Vaitiekus.

Teisėjai iš viso pasaulio į paralimpines žaidynes atrenkami rotacijos principu, atsižvelgiant į teisėjų lyčių, atstovaujamų šalių ir kontinentų balansą bei ankstesnę patirtį. Paryžiaus paralimpinėse žaidynėse sumažinus komandinių sporto šakų skaičių (golbolo liko po 8 vyrų ir moterų komandas), atitinkamai sumažėjo ir teisėjų poreikis: Paryžiuje golbolo varžybose teisėjauja 12 aikštės, 6 stalo ir 8 vartų teisėjai.

Golbolas (aklujų riedulys) yra vienintelė komandinė paralimpinė sporto šaka, ne adaptuota iš sveikųjų sporto, o sukurta specialiai žmonėms su regėjimo negalia.

Lietuvos teisėjai augo kartu su šalies vyrų golbolo rinktine, kuri į Paryžių nepateko, o iki tol paralimpinėse žaidynėse dalyvavo be pertraukų nuo 2000 m.: Sidnėjuje ir 2008 m. Pekine iškovojo sidabrą, 2016 m. Rio de Žaneire tapo paralimpine čempione, 2021 m. Tokijuje pasipuošė bronzos medaliais.

Bendrai vedamos statistikos apie Lietuvos teisėjus ir jų atstovavimą mūsų šaliai paralimpinėse žaidynėse nėra, tačiau, be išvardintų golbolo teisėjų, žinoma, kad Londone ir Rio de Žaneire Linas Radykas teisėjavo vežimėlių krepšinio rungtynėse, taip pat Rio de

Žaneire teisėja Ringa Baltrušaitė – šaudymo iš lanko varžybose. Be to, Vaidas Stravinskas atliko vežimėlių krepšinio klasifikatoriaus, Jūratė Kėsiienė – neįgaliųjų tinklinio klasifikatorės funkcijas.

